

§ 17

Dnr 2018/KS 0189 001

## Redovisning av genomlysning av folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag

UTDRAG

### Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- Redovisningen av uppdraget noteras.

### Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 26 oktober 2017 § 106 under rubriken "Svar på motion om folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag" att bifalla motionen med förslag:



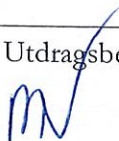
- att Tyresö kommun gör en genomlysning av anledningarna till varför ledamöterna lämnar sina uppdrag, samt
- att utreda om några förändringar kan göras för att underlätta för att folkvalda ledamöter ska kunna/vilja fullgöra sina kommunpolitiska uppdrag.

Kommunkansliet har med anledning av den bifallna motionen genomfört en enkätundersökning, med frivillighet och anonymitet som grund, för att ta reda på anledningarna till varför ledamöter lämnar sina uppdrag. Med tanke på svarsfrekvensen och det låga antalet personer som svaren från enkätundersökningen avser är det svårt att dra några säkra slutsatser från undersökningen.

Kommunledningsutskottet har berett ärendet och föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige noterar redovisningen av uppdraget. Sedan kommunledningsutskottets behandling har ett ordförandeutlåtande lagts till ärendet.

### Ordförandeutlåtande

Denna motion kom till efter att flera förtroendevalda valt att lämna sina fullmäktigeuppdrag i förtid. Ledamöterna som lämnade tillhörde olika partier. Vi ville se om det fanns några strukturella hinder i vårt sätt att arbeta som föranlett avhoppet. De flesta förtroendevalda i vår kommun är fritidspolitiker

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande 
---	---	---



som sköter sina uppdrag vid sidan om ett vanligt heltidsarbete. Det är dessa personer som bär den representativa demokratin. Ur ett demokratiskt perspektiv såg vi det därför som viktigt att undersöka hur vi kan underlätta för personer att vara engagerade.

Att förtroendevalda lämnar sina uppdrag i förtid är inget unikt för Tyresö utan ett problem som återkommer i hela landet. Vi kan nu konstatera att anledningarna till att förtroendevalda lämnat sina uppdrag i Tyresö varierar och det är delvis svårt att dra några generella slutsatser. Frågan om hur vi kan underlätta för förtroendevalda att fullgöra sina uppdrag är dock fortsatt aktuell. Det är därför viktigt att vi nu på politisk nivå funderar på vad vi kan göra för att inte fler ledamöter ska lämna sina uppdrag i förtid och vad som krävs för att fler ska vilja och kunna ta kommunala förtroendeuppdrag i vår kommun.

### Bilagor

Kommunledningsutskottet protokollsutdrag 2019-12-18 § 131.pdf

Tjänsteskrivelse Redovisning av genomlysning av folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag.pdf

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

§ 131

Dnr 2018/KS 0189 001

**UTDRAG**

## Redovisning av genomlysning av folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag

### Kommunledningsutskottets förslag till kommunstyrelsen för förslag till kommunfullmäktige

- Redovisningen av uppdraget noteras.

#### Beskrivning av ärendet

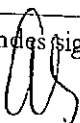

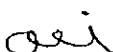
Kommunfullmäktige beslutade den 26 oktober 2017 § 106 under rubriken "Svar på motion om folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag" att bifalla motionen med förslag:

att Tyresö kommun gör en genomlysning av anledningarna till varför ledamöterna lämnar sina uppdrag, samt att utreda om några förändringar kan göras för att underlätta för att folkvalda ledamöter ska kunna/vilja fullgöra sina kommunpolitiska uppdrag.

Kommunkansliet har med anledning av den bifallna motionen genomfört en enkätundersökning, med frivillighet och anonymitet som grund, för att ta reda på anledningarna till varför ledamöter lämnar sina uppdrag. Med tanke på svarsfrekvensen och det låga antalet personer som svaren från enkätundersökningen avser är det svårt att dra några säkra slutsatser från undersökningen.

#### Bilagor

Tjänsteskrivelse Redovisning av genomlysning av folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag.pdf

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande 
---	---	--

Tyresö kommun  
Kommunstyrelseförvaltningen  
Kristin Norrbom  
Utredare  
08- 578 295 18  
kristin.norrbom@tyreso.se

**TJÄNSTESKRIVELSE**

2019-11-20

1 (3)

Diarienummer  
2018/KS 0189 001

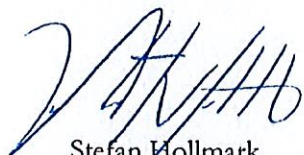
Kommunledningsutskottet

## Redovisning av genomlysning av folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag

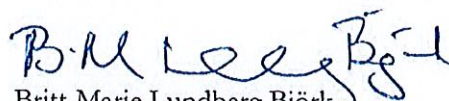
### Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunledningsutskottet för beslut i kommunfullmäktige

-Redovisningen av uppdraget noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen



Stefan Hollmark  
Kommundirektör



Britt-Marie Lundberg Björk  
Chef medborgarfokus och tekniska kontoret

### Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 26 oktober 2017 § 106 under rubriken ”Svar på motion om folkvaldas möjlighet att fullgöra sitt uppdrag” att bifalla motionen med förslag:

- att Tyresö kommun gör en genomlysning av anledningarna till varför ledamöterna lämnar sina uppdrag, samt

- att utreda om några förändringar kan göras för att underlätta för att folkvalda ledamöter ska kunna/vilja fullgöra sina kommunpolitiska uppdrag.

Kommunkansliet har med anledning av den bifallna motionen getts i uppdrag att genomföra en genomlysning av anledningarna till varför ledamöter lämnar sina uppdrag och att utreda om några förändringar kan göras för att underlätta för att folkvalda ledamöter ska kunna/vilja fullgöra kommunalpolitiska uppdrag.

För att ta reda på anledningarna till varför ledamöter lämna sina uppdrag har en enkätundersökning genomförts, med frivillighet och anonymitet som grund. Undersökningen avgränsades till att omfatta föregående mandatperiod, år 2014-2018, och endast förtroendevalda (ledamöter och ersättare) i kommunfullmäktige. Enkäten skickades till de åtta politiska partierna som finns representerade i kommunfullmäktige via de politiska sekreterarna. Fyra partier besvarade enkäten och fyra partier valde att inte besvara enkäten. De svar som har kommit in rör totalt sju förtroendevalda som har lämnat sina uppdrag i förtid.

Av enkätsvaren kan följande slutsatser dras. Faktorer som ”minskat intresse för politiken”, ”byte av ideologisk åskådning”, ”ekonomiska skäl” och ”utsatt för hot och våld” hade ingen eller liten påverkan för de aktuella personernas val att lämna sina förtroendeuppdrag. Tre personer hade lämnat sina uppdrag för att de flyttat från kommunen, en person hade avlidit och för övriga hade ”tidsmässiga skäl” alternativt ”beslutet var planerat sedan tidigare” stor påverkan.

I enkätundersökningen fanns ett fritextfält där det gick att skriva vad kommunen kan vidta för åtgärder för att underlätta uppdraget som förtroendevald och på så sätt minska antalet avhopp. I fritextfältet har någon angett att det borde hittas arbetssätt för att kombinera privatliv och politik och exemplifierat detta med möten på dagtid. Någon annan har skrivit att vissa vill ha möten på dagtid och vissa på kvällstid så det finns inga enkla svar på detta samt att det är partiernas sak att diskutera och jobba med frågan om hur avhoppet ska minska.

Med tanke på svartsfrekvensen och det låga antalet personer som svaren från enkätundersökningen avser är det svårt att dra några säkra slutsatser från undersökningen. Kunskapen kring avhoppet är antagligen störst hos partierna själva och det är svårt för kommunkansliet att föreslå förändringar för att underlätta för förtroendevalda att fullgöra sina kommunalpolitiska uppdrag då det inte går att se några tydliga förbättringsmöjligheter utifrån den genomförda enkätundersökningen.

Enligt statistiska centralbyrån, SCB, fortsatte avhoppet från folkvalda församlingar att öka under föregående mandatperiod 2014-2018 jämfört med tidigare mandatperioder. Unga folkvalda i kommun- och landstingsfullmäktige hoppar av mest. I åldersgruppen 18-29 år lämnade närmre fyra av tio uppdraget innan mandatperioden var slut. Totalt sett vad gäller folkvalda ledamöter i kommunfullmäktige i hela riket lämnade 22 procent sitt uppdrag i fullmäktige före mandatperiodens slut. Förklaringar till detta kan enligt SCB vara att endast några procent av kommunpolitikerna är hel- eller deltidsarvoderade och fullmäktigearbetet kan vara förlagt på tider som är svåra att förena med arbets- och privatliv. Vidare nämns att personen enligt kommunallagen ska vara folkbokförd i den kommun där den sitter i fullmäktige varför en eventuell flytt från kommunen innebär att ledamoten måste lämna sitt uppdrag.

Av SCB:s undersökning för föregående mandatperiod 2014-2018 framgår att totalt 14 ledamöter (fyra män och tio kvinnor) hoppade av sitt uppdrag som kommunfullmäktigeledamot i Tyresö kommun. Notera att SCB:s undersökning endast omfattar ledamöter och inte ersättare.

Sammanfattningsvis kan konstateras att avhopp sker från kommunfullmäktige, både på riksnivå och i Tyresö. Det går inte att se några uppenbara förändringar som kommunen kan vidta för att ändra på detta faktum.



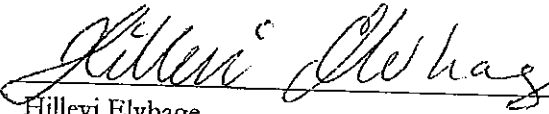
Datum 2019-12-18  
 Tid 13:00–13:56  
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

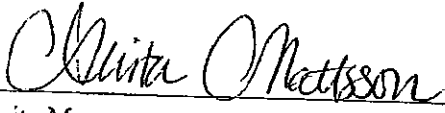
Beslutande Se närvarolista


Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2019-12-20

Paragrafer 120–133

Sekreterare   
Hillevi Elvhage

Ordförande   
Anita Mattsson

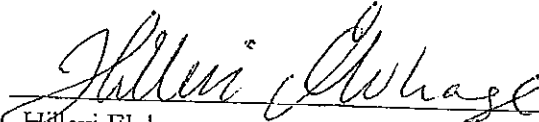
Justerande   
Anki Svensson

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.  
Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunledningsutskottet  
 Sammanträdesdatum 2019-12-18  
 Datum då anslaget sätts upp 2019-12-20  
 Datum då anslaget tas ned 2020-01-11  
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift

  
Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

## Närvarolista

### Beslutande

Anita Mattsson (S), ordförande  
Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande  
Anki Svensson (M), 2:e vice ordförande  
Susann Ronström (S)  
Christoffer Holmström (S), tjänstgörande ersättare för Martin Nilsson (S)  
Marie Åkesdotter (MP), § 120-124 och 126-133  
Ajda Asgari (MP), tjänstgörande ersättare för Marie Åkesdotter (MP) § 125  
Dick Bengtson (M)  
Ulrica Riis-Pedersen (C)  
Anders Wickberg (SD), § 120-124 och 126-133  
Per Carlberg (SD), tjänstgörande ersättare för Anders Wickberg (SD) § 125

### Ersättare



Mats Larsson (L)  
Åsa de Mander (L)  
Inger Gemicioglu (V)  
Fredrik Bergkuist (M)

### Övriga

Stefan Hollmark, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen  
Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen  
Britt-Marie Lundberg-Björk, chef tekniska kontoret och medborgarfokus, kommunstyrelseförvaltningen  
Jonas Jansfors, HR-chef, kommunstyrelseförvaltningen, till och med § 132  
Antonios Arvanitidis, it-chef, kommunstyrelseförvaltningen  
Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, stadsbyggnadsförvaltningen  
Charlotta Janson Josephsson, kommunikationschef, kommunstyrelseförvaltningen  
Kristin Norrbom, utredare, kommunstyrelseförvaltningen  
Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen


### Frånvarande

Martin Nilsson (S)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------



Peter Freij (M)  
Anna Lund (KD)

Justerandes sign 		Utdragsbestyrkande
---	---	--------------------

Datum 2020-01-07  
 Tid 18:30–19:43  
 Plats Sammanträdesrum Bollmora, kommunhuset

Beslutande Se närvarolista

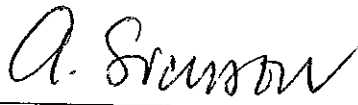
Övriga deltagare Se närvarolista

Justeringens plats och tid Kommunkansliet 2020-01-13

Paragrafer 1–23

Sekreterare   
 Hillevi Elvhage

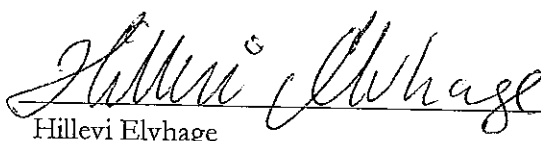
Ordförande   
 Anita Mattsson

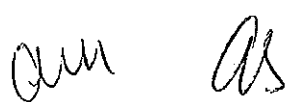
Justerande   
 Anki Svensson

**ANSLAG / BEVIS**

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.  
 Observera att anslagstiden inte är samma sak som överklagandetiden.

Organ Kommunstyrelsen  
 Sammanträdesdatum 2020-01-07  
 Datum då anslaget sätts upp 2020-01-15  
 Datum då anslaget tas ned 2020-02-06  
 Förvaringsplats för protokollet Kommunkansliets arkiv plan 6

Underskrift   
 Hillevi Elvhage

	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

## Närvarolista

### Beslutande

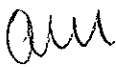

Anita Mattsson (S), ordförande  
Mats Lindblom (L), 1:e vice ordförande  
Anki Svensson (M), 2:e vice ordförande  
Anders Linder (S)  
Susann Ronström (S)  
Martin Nilsson (S)  
Mats Larsson (L), tjänstgörande ersättare för Christina Melzén (L)  
Marie Åkesdotter (MP), § 1-4 och 6-23  
Ajda Asgari (MP), tjänstgörande ersättare för Marie Åkesdotter (MP) § 5  
Inger Gemicioglu (V)  
Dick Bengtson (M)  
Peter Freij (M)  
Mats Fält (M), tjänstgörande ersättare för Annika Henningsson (M)  
Ulrica Riis-Pedersen (C)  
Anna Lund (KD)  
Per Carlberg (SD)

### Ersättare

Christoffer Holmström (S)  
Alfonso Morales (S)  
Jannice Rockstroh (S)  
Åsa de Mander (L)  
Ulla Hoffmann (V)  
Jeanette Hellmark (M)  
Fredrik Bergkuist (M)  
Chris Helin (M), § 1-4 och 6-23  
Johanna Björksten (C)  
Ulf Perbo (KD)  
Anders Wickberg (SD), § 1-4 och 6-23

### Övriga



Stefan Hollmark, kommundirektör, kommunstyrelseförvaltningen  
Torstein Tysklind, ekonomichef, kommunstyrelseförvaltningen

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------

Sara Kopparberg, stadsbyggnadschef, kommunstyrelseförvaltningen, § 1-9  
 Emilia Reiding, lokalstrateg, kommunstyrelseförvaltningen, § 1-4  
 Maj Ingels, säkerhetschef, kommunstyrelseförvaltningen  
 Elisabet Schultz, tf förvaltningschef, barn- och utbildningsförvaltningen  
 Philip Stewén, politisk sekreterare, S  
 Karin Ljung, politisk sekreterare, S  
 Mikael Onegård, politisk sekreterare, M  
 Tina Rosén, politisk sekreterare, V  
 Tony Björklund, politisk sekreterare, SD  
 Mio Björklund, politisk sekreterare, SD  
 Anna Steele, politisk sekreterare, C  
 Hillevi Elvhage, kommunsekreterare, kommunstyrelseförvaltningen  
 Johan Smeder, exploateringsingenjör, kommunstyrelseförvaltningen, § 9

**Frånvarande**

Christina Melzén (L)  
 Lisa Månsson (MP)  
 Annika Henningsson (M)

Justerandes sign 			Utdragsbestyrkande
---	---	--	--------------------